

عنوان مقاله:

تحلیل نشانه شناختی تصویری از یک نگاره نسخه خطی "هزار و یک شب" به روش یوری لوتمان

محل انتشار:

دوفصلنامه نگارینه هنر اسلامی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

محبوبه غلامپور گلی - کارشناس ارشد نقاشی

منصور حسامی کرمانی - استادیار گروه نقاشی دانشکده هنر دانشگاه الزهرا

خلاصه مقاله:

در این مقاله، تحلیل نشانه شناختی نگاره ای از نسخه خطی "هزار و یک شب" در مکتب قاجار اثر ابوالحسن خان غفاری (صنیع الملک) ارائه شده است. ابتدا روش نشانه شناسی فرهنگی و سپس رویکرد ساختارگرایانه متن هنری شرح داده شده و سپس معرفی نشانه شناس مدرن، یوری لوتمان، واضع مکتب مسکو- تارتو انجام می گردد. آنگاه با برخورداری از الگوی تقابل طبیعت و فرهنگ، مطالعه ای تحلیلی بر نگاره "عفریتی سر راه حسن قرار گرفته و می گوید من مسلمان و دلیل شما می باشم" ارائه می گردد. این پژوهش به این مساله می پردازد که صنیع الملک در برگرداندن نشانه های متنی به نشانه های تصویری چه عواملی را مد نظر داشته است و به نظر می رسد که نگارگر در خلق اثر، آگاهانه از نشانه های فرهنگی زمانه خود سود جسته است. سپس با انطباق نشانه های تصویری با نشانه های متنی در این نگاره، مشخص خواهد شد که نگارگر ضمن حرکت از متن روایتی به متن تصویری از شیوه ای نمادین نیز بهره برده است که رمزگشایی آن به شناخت بیشتر اثر کمک خواهد کرد.

کلمات کلیدی:

هزار و یک شب، صنیع الملک، لوتمان، نشانه های فرهنگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1572056>

